

математичних методах дослідження та вироблення вміння самостійно розширювати свої знання з математики.

Особливо гостро проблема математичної підготовки постає для ІТ-фахівців, оскільки основу програмування складає не тільки знання певної мови програмування, а й уміння побудувати математичну модель, знання ефективних алгоритмів, процесу створення алгоритмів для розв'язання поставленого завдання [3].

Отже, якісна математична освіта є ключовою складовою у професійній підготовці майбутніх фахівців з ІТ-технологій.

Список використаних джерел:

1. Кучерук О.Я. Роль математичної підготовки у професійній підготовці ІТ-фахівців [PDF] с сайту khnu.km.ua_Роль математичної підготовки у професійній підготовці ІТ-фахівців
2. Кучерук О.Я. Математична підготовка як важлива складова професійної компетентності інженера-програміста *Materiały XI Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji «Naukowa myśl informacyjnej powieki - 2015»* Volume 7. Pedagogiczne nauki.C.26–28
3. Щедролосьєв Д.Є. Дискретна математика як фундаментальна дисципліна в системі математичної підготовки майбутніх інженерів-програмістів / Д.Є. Щедролосьєв // *Інформаційні технології в освіті*, 2010. №5. С. 129–133. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/itvo/2010_5/17.pdf.

ІНФОРМАЦІЙНА КУЛЬТУРА В СУЧАСНОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Дехніч А.В.

*студент 1-го курсу судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»*

Сьогоднішній етап розвитку цивілізації характеризується становленням глобального інформаційного суспільства, в якому основним ресурсом є інформація. Нові інформаційно-комунікаційні технології все більш широко проникають практично у всі сфери життєдіяльності суспільства, змінюючи умови праці і побуту людини, формуючи у нього нові потреби, стереотипи поведінки, а також нові уявлення про якість життя, простір і час.

У сучасному інформаційному суспільстві право громадянина на інформацію постає основоположним правом людини. Однак інформація не може мати змістовний сенс упродовж тривалого часу, тобто наповнюватися певним змістом без здійснення ефективної владно-громадської комунікації, тому комунікація влади та суспільства – це безперервний і фактично нескінченний процес.

Також слід зважати, що ефективність владно-громадського діалогу залежить від комунікаційних факторів, які формують рівень довіри до владних

інститутів і, відповідно, загальне ставлення до влади в суспільстві. Тобто дієвість діалогу влади та громади безпосередньо залежить від можливості громадян постійно перевіряти аспекти діяльності влади, звертаючись до різних джерел. Одним з основних чинників цього процесу є вільний доступ особи до інформації.

Аналіз сучасної державної комунікаційної політики засвідчує наявність низки проблем, розв'язання яких потребує ретельного опрацювання юридичного інструментарію підготовки управлінських рішень. Очевидним є те, що сучасна модель владно-громадських відносин не відповідає етапу розвитку України, насамперед – активній фазі становлення, формування та розвитку інформаційного суспільства.

Як вітчизняні, так і європейські науковці в перші роки ХХІ ст. констатують суттєві зміни геополітичної ситуації на європейському континенті, що насамперед пов'язані з глобальним зростанням обсягів інформації, які, зруйнувавши географічні кордони держав, стали каталізатором усесвітнього об'єднавчого процесу.

Новітні інформаційні технології частково послабили домінуючу роль традиційних засобів масової комунікації як посередника в комунікаційній взаємодії органів державної влади та громади, проте останні залишаються важливим інструментом, за допомогою якого держава здійснює діалог із суспільством. У праці «Реальність мас-медіа» Н. Луман передбачав, що згодом поняттям «мас-медіа» мають бути охоплені всі публічні установи, які використовують технічні засоби для розповсюдження повідомлень.

Тож завдання, що нині постали перед українськими органами державної влади у сфері регулювання інформаційно-правових відносин, мають бути синхронізовані з тими, які постають у процесі формування принципових підходів до практичного створення умов розвитку інформаційного суспільства. Водночас потребують адаптації до світових принципів здійснення інформаційної політики положення вітчизняного законодавства публічної галузі (з обов'язковим збереженням національної ідентичності), а також визначення статусу суспільно важливої інформації в переліку видів інформації під час налагодження ефективної комунікації між органами державної влади та громадою.

Зокрема, у ст. 19 Загальної декларації прав людини (прийнята на третій сесії Генеральної Асамблеї ООН 10 грудня 1948 року) визначено, що кожна людина має право на свободу переконань і вільне вираження їх. Це право охоплює свободу безперешкодно дотримуватися своїх переконань і свободу шукати, одержувати й поширювати інформацію та ідеї будь-якими засобами незалежно від державних кордонів.

Після ратифікації Верховною Радою України 11 вересня 1997 року набула чинності Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, у ст. 10 «Свобода вираження поглядів» якою передбачено:

1. Кожен має право на свободу вираження поглядів, що охоплює свободу дотримуватися своїх поглядів, одержувати й передавати інформацію та ідеї без

втручання органів державної влади й незалежно від кордонів. Водночас стаття не перешкоджає державам вимагати ліцензування діяльності радіомовних, телевізійних або кінематографічних підприємств.

2. Здійснення публічних свобод, оскільки воно пов'язане з обов'язками та відповідальністю, може підлягати таким умовам, обмеженням або санкціям, що встановлені законом і є необхідними в демократичному суспільстві в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадської безпеки, для запобігання заворушенням чи злочинам, захисту репутації чи прав інших осіб, запобігання розголошенню конфіденційної інформації або підтримання авторитету й безсторонності суду (Slinko, 2018).

Зокрема, П. Монк та Е. Монроу обстоюють думку, що питання демократизації процесу залучення громади до державного управління та формування підґрунтя інформаційного суспільства безпосередньо залежить від спроможності громади мати вільний доступ до публічної інформації, створеної в процесі діяльності органів державної влади, і гарантування прав на її збирання, зберігання й поширення.

Українським є положення про те, що ст. 3 Закону України «Про інформацію» гарантує відкритий доступ кожної особи до інформації, і цей норматив постає одним із головних напрямів державної інформаційної політики. До основних складових державної інформаційної політики також належать: забезпечення однакових можливостей щодо створення, збирання, одержання, зберігання, використання, поширення, охорони, захисту інформації; створення умов для формування в Україні інформаційного суспільства; забезпечення відкритості та прозорості діяльності суб'єктів владних повноважень тощо.

З огляду на важливий позитивний аспект прийняття Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про інформацію» та Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо доступу до публічної інформації у формі відкритих даних» як нормативних регуляторів інформаційно-правових відносин у державі, слід констатувати, що, водночас, виникла низка суперечок стосовно тлумачення понятійного апарату та юридичних наслідків регулювання порядку здійснення й забезпечення права кожного на доступ до інформації.

Невідповідність у термінах і дефініціях спричинена, передусім, сутністю поняття «інформація», яку в нормативно-правових документах України трактують по-різному. Наприклад, у Законі України «Про інформацію» зазначено, що «інформація – це будь-які відомості та/або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді». З позиції регулювання інформаційно-правових відносин суспільний інтерес можуть викликати не лише відомості й дані, які вже збережено на матеріальних носіях. Крім того, у Законі немає детального розподілу інформації за видами, що також ускладнює доступ до інформації, зокрема інформаційних даних, які можуть бути службовою або секретною інформацією.

У Законі України «Про доступ до публічної інформації» від 13 січня 2011 року вперше знаходимо нормативне тлумачення юридичного терміна «публічна інформація», що є «відображеною та задокументованою будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформацією, яка була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом і частковою деталізацію видів інформації».

Цей законодавчий акт також не зміг ліквідувати наявні розбіжності й дефініції вітчизняної інформаційної сфери. Під час нормативно-правової ідентифікації понять «суб'єкти владних повноважень» ми констатуємо певні неузгодженості.

Наприклад, у Законі України «Про інформацію» «суб'єкт владних повноважень – це орган державної влади, орган місцевого самоврядування, інший суб'єкт, що здійснює владні управлінські функції відповідно до законодавства, зокрема на виконання делегованих повноважень». У Законі України «Про доступ до публічної інформації» – це вже більш розширений перелік органів та установ, а саме: «суб'єкти владних повноважень – органи державної влади, інші державні органи, органи місцевого самоврядування, органи влади

Отже, сучасне вітчизняне законодавство трактує ці види інформації так, що навіть своїми назвами вони об'єднують, взаємодоповнюють і, водночас, суперечать одна одній.

Затребуваність у започаткуванні ефективного та відкритого владно-громадського діалогу, незалежне формування громадянської позиції та впровадження стандартів інформаційного суспільства стримують застарілі догми щодо максимального втаємничення інформації, яка не репрезентує владу. Сучасні технології маніпулювання громадською думкою ресурсами державної інформаційної політики, які мають численні підтвердження в українській дійсності, не сприяють зміцненню довіри до влади, а отже, її легітимізації у свідомості громади, що може призвести до відкритих протистоянь влади й суспільства, які вже були в новітній вітчизняній історії.

Список використаних джерел:

1. Дзьобань О. П. Філософія інформаційного права: світоглядні й загальнотеоретичні засади : монографія / О. П. Дзьобань. Х. : Майдан, 2013. 360 с.
2. Андреев Д. В.. Транзактність соціально-правових комунікацій. URL: <http://npnuola.onua.edu.ua/index.php/1234/article/view/336/335>.
3. Закон України «Про доступ до публічної інформації» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>.
4. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. URL: ст. 19 Загальної декларації прав людини. URL: <https://bit.ly/3PmueeF>.
5. ст. 10 «Свобода вираження поглядів». URL: <https://bit.ly/39VvF3e>.

Науковий керівник: доцент Задерейко О.В.